

Ernest Hemingway: Starec in morje

Stari Santiago že 84 dni ni ujel nobene ribe. Deček, ki ga je zmeraj spremljal, ne sme več z njim, starši ga pošljejo na drug čoln. Vseeno pa mu pomaga raztovoriti čoln, prinese mu kavo in hrano, se z njim pogovarja. Stari čuti, da bo 85. dan nekaj ujel. Odpravi se na morje in vestno pripravi mreže. Res mu zagrabi velikanska riba, ki ga vleče na odprto morje. Ko priplava na vrh, vidi, da je mečarica. Stari mora biti previden, da ribe ne preplaši, ker bi mu lahko s sunkovitim gibom utrgala vrv ali pa bi se ji trnek izmaknil iz gobca. Riba vztraja tri ali štiri dni, potem priplava na površje, kjer jo stari z ostvami zabode v srce. Priveže jo ob čoln in se obrne proti domu. Veter je ugoden, toda kri privablja morske volke. Prvega ubije z ostvami, vendar jih tudi izgubi, saj ostanejo v ribi. Potem si pomaga s kiji in nožem, na koncu, ko ponoči ribo napade jata morskih psov, s krmilom čolna. Toda ve, da je brezuspešen. Ribo so požrli, na obalo privleče samo še okostje. Zavleče se v svojo bajto in zaspi. Zjutraj ga obišče deček, prinese mu kavo in obljubi, da bo spet lovil z njim, kajti stari ga mora še veliko naučiti. Ribič pa pravi, da so ga porazili; ni ga porazila riba, premagali so ga kasneje. Prispodoba za življenje: Čl vržen v Ž (morje), njegov boj skozi Ž (boj z ribo), ovire (morski volkovi), na koncu poražen (smrt).

- jadro barke je zastava trajnega poraza
- gre za veliko ribo, velik lov
- med ribo in starcem se splete poseben odnos
- občuduje ribo, ki se bojuje, ki se ne preda, vzljubi jo, ker je takšna kot on
- riba mu je kot sestra, z njim je v enakem položaju, zato se sprašuje, ali naj jo ubije; čuti, da je zagrešil izdajstvo nad ribo
- spozna, da ljudje sploh niso vredni, da bi jedli to ribo
- ne ubija zaradi pohlepa, ampak iz nujnosti
- imel je srečo, ujel je ribo in jo ubil; toda kmalu so jo pričeli napadati morski psi
- sprašuje se, kaj je storil narobe; ves čas se je bojeval odkrito, pošteno, pa vendar je prestopil neko mejo
- na koncu je poražen in poraz tudi sprejme
- Santiago je boljši, bolj pošten od drugih ljudi; njegov poraz ni kazen za moralni prekršek
- gre za spopad med Čl in Ž
- riba je simbol sreče in uspeha, morski psi sovražne sile, ribič je simbol Čla
- v prvem in petem delu je na kopnem, v drugem gre na morje, v četrtem se vrača, v tretjem je boj z ribo (simetrična zgradba)